

Педагогічні науки

Галина Лисак

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри іншомовної освіти та міжкультурної комунікації

Хмельницького національного університету

(м. Хмельницький)

ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА ЯК ЗАСОБУ РОЗВИТКУ КОМПЕТЕНЦІЙ У ЧИТАННІ СТУДЕНТІВ ЗВО

У сучасному світі за умови зростання потоку інформації та прогресу у науково-технічній сфері великого значення набуває можливість читання іноземною мовою. Як комунікативне вміння та засіб спілкування воно є одним із найважливіших видів мовленнєвої діяльності та найрозповсюдженішим способом іншомовної комунікації. Питання підвищення ефективності навчання читання залишається актуальним упродовж десятиліть. Бурхливий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) дозволяє здійснювати пошук та випробування нових шляхів навчання студентів ЗВО, зокрема з використанням електронних навчальних середовищ.

Як показує аналіз наукової літератури, питанню впровадження ІКТ у процес навчання присвячено низку досліджень вітчизняних і зарубіжних учених, а саме: В. Бухбіндера й Г. Китайгородскої, Р. Гуревича, М. Кадемїї Ю., В. Уманець, В. Кухаренко, С. Ніколаєвої, Н. Муліної, І. Підласого та інших. Дидактичні та психологічні аспекти застосування електронних середовищ у навчанні знайшли відображення у працях В. Демешкевича, А. Драч, Л. Колток, П. Сисоєва, Г. Ткачука, Ф. Мартіна, М. Паркера (F. Martin, M. Parker), Дж. Рейха (J. Reich), Т. Даккор (T. Daccord), А. Новембера (A. November) та інших.

Поняття «навчальне середовище» тлумачиться як штучно побудована система, структура, складові якої сприяють досягненню цілей навчально-виховного процесу [1]. Особливо популярним навчальним середовищем наразі є

Google Classroom – це безкоштовний веб-сервіс, розроблений компанією Google для загальноосвітніх закладів, метою якого є створення, спрощення, поширення та оцінка завдань безпаперовим способом [5]. Даний веб-сервіс дозволяє активно поєднувати онлайн медіа засоби з традиційними методами навчання [4].

Аналіз науково-педагогічної літератури [1; 4-5] дав можливість виділити головні особливості Google Classroom, а саме: простота налаштування; економія часу та паперу; зручність; доступність і безпека. Можливості платформи Google Classroom в наповненні курсу для вивчення іноземної мови досить різноманітні. Це й аутентичні лекції в паперовому або відео-форматі, і відповідні розділи підручників, практичні завдання, а також оригінальні записи з YouTube. У Google Classroom можуть міститися не тільки різного формату завдання, а й посилання на корисні інтернет-ресурси, які студент може використовувати під час самостійної роботи. Крім того, сервіс надає можливість спільного викладання.

Крім того, існує велика кількість програм, які можуть інтегруватися в Google Classroom, зокрема Flipgrid (вебсайт, який дозволяє викладачам створювати «сітки» коротких запитань у стилі дискусії, на які студенти відповідають на записаних відео); Quizizz (дозволяє розробляти ігрити тести); Quizlet (сервіс організації навчальних вікторин); Soundtrap (платформа для роботи з музикою та підкастами); Writable (програма з керованою практикою письма) тощо.

Серед переваг використання сервісу Google Classroom у навчальному процесі є те, що вся інформація курсу зберігається на віртуальному диску (Google drive), доступ до якого не обмежений. Це дає можливість спільного доступу для одночасної роботи над одним документом кільком користувачам. У процесі роботи студенти взаємодіють між собою та корегують роботу одного у групі [4].

Розглянемо можливості використання навчального середовища Google Classroom у навчанні студентів ЗВО читанню іншомовних текстів. Наприклад, на дотекстовому етапі викладач обговорює з студентами ситуацію чи тему, якій

присвячено текст для читання, задає запитання, дає можливість пригадати тематичну лексику, країнознавчі реалії, пропонує передбачити зміст, мовний і країнознавчий матеріал тексту за його частинами [2]. З цією метою викладач може прикріпити посилання на відео, колаж, комікс тощо, присвячені темі читання, з запитаннями до них, щоб підготувати студентів до сприймання тексту. Також він може розмістити завдання на перевірку фонових знань студентів за темою тексту (вірно / невірно, згоден / не згоден, заповнити пропуски тощо), використовуючи різні сервіси Google.

На етапі читання здійснюється читання розміщених в електронному середовищі матеріалів.

Післятекстовий етап передбачає виконання студентами завдань на перевірку розуміння прочитаного або завдань, пов'язаних з використанням одержаних у читанні знань у комунікативній діяльності [2]. На цьому етапі відбувається оцінювання з боку викладача і самих студентів. Це можливо здійснювати усно або за допомогою інших сервісів, таких як Google Form.

Коли навчального читання відбувається в аудиторії, то викладач проводить усну бесіду, ставить комунікативні завдання до початку роботи над текстом, здійснює його аналіз у процесі читання, перевіряє розуміння прочитаного, а потім організує продуктивну комунікативну діяльність (усно-мовленнєву чи писемно-мовленнєву). Зрозуміло, що не всі ці види діяльності традиційного навчання доступні в електронному навчальному середовищі. Проте, вони можуть бути компенсовані іншими завданнями для самостійної роботи.

Отже, можемо зробити висновок, що електронне навчальне середовище Google Classroom доцільно використовувати на всіх етапах навчання читання іншомовних текстів.

Список використаних джерел

1. Кухаренко В. М. Дистанційне навчання: Умови застосування. Дистанційний курс : навчальний посібник / Кухаренко В. М., О. В Рибалко, та Н. Г. Сиротенко. – 3-є вид. – Харків, Україна: НТУ «ХП», «Торсінг», 2002. – 346 с.
2. Пахомова Т.О. Читання художньої літератури в контексті формування іншомовної компетенції // Т.О. Пахомова / Studia Germanica et Romanica: Іноземні мови.

Зарубіжна література. Методика викладання: [науковий журнал / голов. ред. В.Д. Каліущенко]. – Донецьк: ДонНУ, 2004. – № 1. – С. 118-126.

3. Ткачук Г. Хмарні технології: аналіз, перспективи, реалізації / Г. Ткачук // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2015. – № 2. – С. 40–43

4. Martin F. Use of Synchronous Virtual Classrooms : Why, Who, and How? / Martin, F. and Parker, M. A. // MERLOT Journal of Online Learning and Teaching. – 2014. – Vol. 10, No. 2. – p. 192-210.

5. Miller M. Cloud Computing : Web-Based Applications That Change the Way You Work and Collaborate Online / M. Miller. – Que Publishing, 2009. – 245 p.